KUTSESTANDARD

Kosmeetik, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Kosmeetik, tase 5	5

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Kosmeetiku töö on kliendi esteetilise välimuse parendamine, arvestades tema soove, vajadusi ja võimalusi.
Kosmeetik vastutab isiklikult tehtud töö tulemuse eest, vajadusel juhendab kaastöötajaid.
Kosmeetiku tööülesanneteks on näohooldus ja depilatsioon, lisaks võib ta teha käte, jalgade ja kehahooldust ning jumestust.
Kosmeetik nõustab klienti temale sobivate hoolduste ja kosmeetikavahendite valikul ja kasutamisel, ta soovitab kliendile hooldusvahendeid kodus kasutamiseks vastavalt salongis tehtud hooldusele. Kosmeetiku töö eeldab erinevate protseduuride tegemiseks vastava aparatuuri tundmist ning selle kasutusoskust,
sihipärast ja loomingulist töösse suhtumist ning head suhtlemisoskust.
Kosmeetiku töös on oluline pidev enesetäiendamine. Kosmeetik on kursis trendidega ning oskab soovitada kosmeetilisi protseduure lähtuvalt kliendi isikupärast.

A.2 Tööosad

A.2.1 Töökoha ja enda ettevalmistamine
1. Enda ettevalmistamine tööks.
2. Töökoha ettevalmistamine.
3. Toodete ja vahendite olemasolu tagamine.
4. Töökoha korrashoid.

A.2.2 Näohooldus
1. Konsultatsioon ja hoolduse valimine.
2. Naha puhastamine.
3. Näonaha analüüsimine
4. Koorimine ja aurutamine
5. Mehaaniline puhastamine.
6. Näonaha hooldamine.
7. Massaaž.
8. Ripsmete ja kulmude värvimine.
9. Kulmude kujundamine.
10. Erihoolduste tegemine.

A.2.3 Näo- ja kehapiirkonna karvade eemaldamine vaha meetodil
1. Naha seisundi hindamine.
2. Karvade eemaldamine.
3. Järelhooldusek juhiste andmine.

A.2.4 Klienditeenindus
1. Positiivse esmamulje loomine.
2. Kliendi soovide väljaselgitamine.

3. Sobiva õhkkonna loomine. 4. Käitumine klientidega. 5. Hoolduse käigust ülevaate andmine. 6. Kliendi nõustamine. 7. Toodete soovitamine. A.2.5 Ettevõtlus 1. Ettevõtlusvormi valimine ja oma tegevuse korraldamine. 2. Salongi juhtimine. 3. Turundus- ja müügikampaaniate planeerimine. 4. Tööaja planeerimine.
Valitavad tööosad
A.2.6 Käte hooldus 1. Kliendi ettevalmistamine ja naha seisundi hindamine. 2. Küünte ja küünenahkade korrastamine. 3. Käte masseerimine. 4. Koorimine ja kreemitamine. 5. Lakkimine. A.2.7 Jalgade hooldus 1. Kliendi ettevalmistamine ja naha seisundi hindamine. 2. Küünte ja küünenahkade korrastamine. 3. Nahapaksendite eemaldamine. 4. Jalgade masseerimine. 5. Jalgade erihoolduste tegemine. 6. Lakkimine. A.2.8 Kehahooldus 1. Kliendi ettevalmistamine ja naha seisundi hindamine. 2. Hoolduse planeerimine. 3. Hoolduse tegemine. 4. Kehamassaaži tegemine. A.2.9 Jumestamine 1. Naha seisundi hindamine. 2. Meigi tegemine. 3. Töövahendite desinfitseerimine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Valdavalt töötab kosmeetik istudes ja sundasendis. Tööaeg on paindlik, töötatakse ka puhkepäevadel ja mitmesugustes töökeskkondades. Kosmeetik puutub oma töös kokku erinevate allergeenidega.
A.4 Töövahendid
Kosmeetiku töövahendid on spaatlid, pintslid, poorilusikas, tangid, viilid, elektrilised töövahendid, ühekordsed töövahendid, erisugusteks hooldusteks vajalikud abi- ja isikukaitsevahendid ning desinfektsioonivahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Oluline on empaatiavõime, tolerantsus, vastutus-, koostöö-, analüüsi- ja kohanemisvõime. Töö eeldab korrektsust, stressitaluvust ja füüsilist suutlikkust, sihipärast ja loomingulist töösse suhtumist ning head suhtlemisoskust. Kosmeetiku töös on vajalik käeline osavus, liigutuste täpsus, kiirus ja hea koordinatsioon.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Kosmeetikul on vähemalt keskharidus ja läbitud erialane kutseõppe.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Kosmeetik, iluteenindaja.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kosmeetik, tase 5 kutse taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1 - B.2.5 ning läbiv kompetents B.2.9. Lisaks tuleb tõendada vähemalt 1 valitavatest kompetentsidest B.2.6 – B.2.8.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Töökoha ja enda ettevalmistamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. valmistab ennast tööks ette, kasutades sobivaid tööriideid ja -jalatseid; 2. valmistab ette oma töökoha, varustades selle vajalike töövahendite ja toodetega; 3. jälgib tööks vajalike toodete ja vahendite (sh a- ja antiseptika- ning desinfitseerimisvahendite) olemasolu ja säilivustähtaegu; 4. hoiab oma töökoha korras; peseb, kuivatab, desinfitseerib ja steriliseerib töövahendid pärast kasutamist ning säilitab neid, järgides tervisekaitsenõudeid.	
B.2.2 Näohooldus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. selgitab välja kliendi soovid, valib näonaha tüübile ja kliendi soovidele vastava hoolduse; 2. puhastab näonaha, kaela ja dekoltee piirkonna, kasutades sobivaid tooteid; 3. analüüsib näonahka, kasutades teadmisi inimese anatoomiast ja füsioloogiast, dermatoloogiast, mikrobioloogiast; 4. koorib ja aurutab näonaha, kaela ja dekoltee piirkonna vastavalt nahatüübile, kasutades sobivaid tooteid ja näohooldusaparaate; 5. puhastab näonaha mehaaniliselt, kasutades poorilusikat, ühekordseid nõelu ja näohooldusaparaate; 6. hooldab näonahka, kasutades näohooldusaparaate (aurutus ja darsonval) ning sobivaid seerumeid, maske ja kreeme vastavalt näonaha tüübile ja hoolduse eesmärgile; 7. masseerib nägu, kaela, dekolteed ja õlavöötme piirkonda vastavalt näidustustele, kasutades erinevaid massaažitehnikaid; 8. valib ja segab kliendile sobiva värvitooni ripsmete ja kulmude värvimiseks; värvib keemiliselt ripsmed ja kulmud, kasutades sobivaid töövõtteid, vahendeid ja tootekoguseid; puhastab nahalt värvijäägid, kasutades sobivat värvi eemaldajat; 9. korrigeerib ja kujundab kulmud vastavalt näo kujule ja arvestades kliendi soovi, kasutades erinevaid tehnikaid; 10. teeb näo erihooldusi (nt toniseerib, niisutab, pinguldab), kasutades erinevaid seerumeid, maske, näohooldusaparaate (ultraheliaparaat, ionoforees) ja tehnikaid; 11. valib sobivad meigitooted ja toonid; teeb päevajumestuse, lähtudes kliendi soovidest.	
B.2.3 Näo- ja kehapiirkonna karvade eemaldamine vaha meetodil	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. hindab nahka visuaalselt, selgitab välja näidustused ja vastunäidustused; 2. valmistab naha ette karvade eemalduseks; eemaldab karvad, kasutades sobivaid vahendeid, tooteid ja töövõtteid; puhastab naha vahajääkidest ja kasutab järelhooldustooteid; 3. annab juhiseid depilatsioonijärgseks järelhoolduseks.	
B.2.4 Klienditeenindus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. loob positiivse esmamulje, käitudes professionaalselt, viisakalt ja sõbralikult; 2. väljendab huvi ning kuulab tähelepanelikult kliendi soove ja ootusi teenuse osas, tutvustab kliendile pakutavaid tooteid ja teenuseid ning vastab küsimustele arusaadavalt; 3. loob privaatse, turvalise, eelarvamuste vaba ja mugava õhkkonna, austades klienti ja tema kultuurilist tausta, tunnustades iga klienti kui isiksust, arvestades kliendi tundeid ja meeleolu;	

4. käitub erinevates teenindussituatsioonides adekvaatselt ja loovalt, taandab negatiivsed emotsioonid ja kohaneb kiiresti mitmesuguste olukordadega; ei kaota enesevalitsust ja kontrollib oma kehakeelt; 5. annab kliendile ülevaate hoolduse käigust; 6. nõustab klienti ja on toetav kliendi soovide suhtes, kliendi enesetunnet riivamata; 7. soovitab kliendile hooldustooteid koduseks nahahoolduseks, võttes arvesse näidustusi ja vastunäidustusi.

B.2.5 Ettevõtlus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; 2. kujundab teenuste hinnad, lähtudes tegevuskuludest ja turusituatsioonist; koostab salongi eelarve, arvestades kulusid ja tulusid; järgib eelarve täitmist; organiseerib vajalike töö- ja kulumaterjalide hankimise; haldab kliendibaasi, järgides õigusakte; 3. planeerib müügikampaaniad ja turundustegevused, lähtudes salongi kontseptsioonist; koostab püsikliendiprogramme; 4. planeerib tööaja ja koostab töögraafikuid.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Lisaks tuleb tõendada vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.6 – B.2.8.

B.2.6 Käte ja jalgade hooldus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. valmistab kliendi käte ja jalgade hoolduseks ette: hindab ja analüüsib käte ja jalgade naha ja küünte seisukorda ning jalgade ehituses esinevad muutuseid visuaalselt, selgitab välja näidustused ja vastunäidustused; planeerib tööjärjekorra, vastavalt valitud hooldusele; 2. viilib ja kujundab küüned vastavalt kliendi soovile, tagades esteetilise lõpptulemuse, kasutades pediküüri puhul vajadusel pediküüri puuri; korrastab küünenahad, kasutades sobivaid töövahendeid ja tehnikaid ning tooteid; eemaldab jalgade nahapaksendid, kasutades skalpelli, rasplit ja pediküüripuuri; 3. masseerib käsi ja jalgu vastavalt näidustustele, kasutades klassikalise massaaži võtteid ja sobivaid tooteid; 4. koorib nahka, kasutades sobivaid tooteid; kreemitab, teeb parafiinihooldust sooja ja külma parafiiniga ning maske; 5. lakib küüned vastavalt kliendi soovile, kasutades klassikalist ja geellakki.	

B.2.7 Kehahooldus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. valmistab kliendi kehahoolduseks ette; hindab keha visuaalselt, selgitab välja näidustused ja vastunäidustused, sh naha seisukorra; vajadusel (nt pahaloomuliste muutuste korral sünnimärkides, naha ja küünte seenhaiguste, nahahaavandite, põletike ja akne korral) suunab kliendi nahaarsti konsultatsioonile; 2. planeerib hoolduse, arvestades kliendi soove, vajadusi, näidustusi ja vastunäidustusi; 3. puhastab, koorib, pinguldab, niisutab nahka, teeb mähiseid ja maske ning lõõgastab lihaseid vastavalt hooldusele, kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja -võtteid ning tooteid; 4. teeb selja- ja üldmassaaži, kasutades sobivaid massaažitehnikaid, arvestades näidustusi ja vastunäidustusi.	

B.2.8 Jumestamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. Hindab nahka visuaalselt, selgitab välja näidustused ja vastunäidustused. 2. Teeb päeva- ja õhtumeigi, kasutades erinevaid jumestamise stiile, sobivaid tooteid, töövahendeid ja -võtteid, arvestades kliendi soovide ja näokujuga. 3. Desinfitseerib töövahendid.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.9 Kosmeetiku kutset läbiv kompetents	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. täiendab pidevalt oma erialaseid oskusi ja teadmisi;	

2. järgib eetika- ning konfidentsiaalsuse põhimõtteid; 3. osaleb aktiivselt meeskonnatöös, jagab kolleegidega asjakohast teavet; 4. järgib tooteinfot ja töövahendite kasutusjuhendeid; 5. järgib jäätmekäitluse nõudeid, arvestades inimeste ja keskkonnaga enda ümber; 6. kasutab ressursse säästvalt; 7. järgib töötervishoiu, -ohutuse ja hügieeninõudeid, kasutab ergonoomilisi töövõtteid; 8. vajadusel annab esmaabi; 9. valdab eesti keelt vähemalt tasemel B1, kasutab vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A2 (Lisa 1); 10. kasutab arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala Algtasemel kasutaja tasemele (Lisa 2).
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	04-17102018-1.1/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Ruth Ilves, Pärnumaa Kutsehariduskeskus Stella Lembra, Eesti Kosmeetikute Liit Liivi Lõhmussaar, Tartu Kutsehariduskeskus Dagmar Mošarov, OÜ Ingeland Merilin Sabiin, Siiri Leinatamme Ilusalong Ave Tislar, Floris Ilusalong
3. Kutsestandardi kinnitaja	Teeninduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	17
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	17.10.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	10.10.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5142 Iluteenindajad (v.a juuksurid)
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Beautician, EstQF Level 5
Inglise keeles	Cosmetician
Soome keeles	Kosmetologi
Vene keeles	Косметолог
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	